

De directeur in gesprek met zijn personeel in 1950

Met een kijkje achter de schermen van een veel becommentarieerd verleden hierbij een "gesprek" dat de heer Henk van Heek op 24 januari 1950 voerde met het gezamenlijke personeel van de oude Boekelose Stoomblekerij.

Op zijn minst blijkt hieruit dat de textielwereld van toen een beter genuanceerd oordeel verdient dan vele hedendaagse critici ons willen doen geloven.

Geachte medewerkers,

Met een paar woorden zou ik me tot U allen willen richten bij de eerste uitbetalingen van de 5% loonsverhoging van 1 januari af, die velen van U hebben gekregen. En now wi'k ow, veur better begrip misschien in 't plat Bookelsch es èven oetleggen, wo dat zit. (dee 't nich verstoan kan vindt et lesbaar anneslagen).

Wi'j hebt àmoal wal 'heurd van het dollartekort, van den armoed dee ons laand overvallen is deur 'n oorlog. Wi'j mut' will wi'j zekern wèlstaand beholden, meer noar 't boetenlaand lèvern. Doar scheet wi'j nog in te kort. Doarum hè'w ok al devalueert, d'aw veur onze katoentjes bijveurbeeld, woar wiej amoal zo'n groot belang bieje hebt, in 't boetenlaand meer guldens kunt buuren.

Deur dee devaluatie bunt hier de binnenlandsche priesen ook wier luk stiägen en um doaran temeut te kommen, hef de minister too e'stoan, dat 't loonpeil 5% umhooge geet in verschillende takke van bedrijf. De wichtiger dee al feitelijk boaven CAO peil stunnen, valt hier boeten. Da's spietig veur eer, meer ze mut 't zòd zeen, dat èer loonsverhoging noew al'nen zet 'elopen hef.

'n Heelen opzet wat dit anbelangt is now zò, dat wiej now meer presteern mut en dat is wat 'k ouw op 't hart wol drukken. Dat is dan veur eer, dee

*Lijfspreuk van Henk van Heek, ontdekt op één van de dakspanten in de fabriek (BSB)
foto archief BSB (via F.A.Jacobs)*

dat angeet, meer ook veur alle aandern is dat net zòd van belang. In verband met òverwerken woar wi'j woarschienlijk wal binnenkort nòg meer up an mut, is 't ook neudig. Wi'j wilt leever gin extra volk anzetten, want aans muw ze wier ontsloan at 't weer luk slapper wordt. Doarum is anpakken van elkeseen de boschop.

Over 't algemeen is de bedrievigheid hier redelijk. 'k Heb nich te klagen òver de meeste wichtiger in de opmaakkamer of elders, wat dee d'eran good oetwerkt; of òver de keerls an de machines dee ze an 't dreien hold; nòch over de stokkers, dee veur 'n stoom mut zorgen; of de stafleu, bazen en onderbazen, dee kopzorg hebt um de partiën good règelmoatig deur te loaten kommen; of òver de kantoorleu, dee òverwerkt met 'n inventaris.

Toch binnen wi'j bi'j disse loonsverhoging almoal betrokken, umdat 't er um geet als landsbelang in groot verbaand 'n groter oetvoersaldo te bereiken. Dat kan allenig deur groter prestoatie, woarup dee 5% meer loon en veurschot is. Nig alleenig ons export-good, òk dat veur 't binnenlaand telt mèt; denk mer is an de confectie dee veul oetvoert. En zo steet alus met mekaar in groot verbaand. Zo wordt er dus van ons evraagd meer productie, meer kloarkriegen.

Now geet 't mi'j nich um de leste loodjes. Ik vraag van ow nich te werken da'j der bi'j neervaalt of dat 't

zweet er òf löp. Högstens d'aj bi'j òverwerk 'n enkel moal ees 'n behuerlijk schepjen d'er bi'j doot as dat neudig moch wèn en verscheidenen van ow hebt dat al vaaker edoan, bin'k bliej van te zeggen. Trouwens, 't onredelijker te vragen, doar hè'j mi'j nooit veur anezeen, zelfs nig in d'eerste joaren noa n'oorlog toen d'er toch warkelijk wal zooveul te doan was um 't fabriek wier op gank te krieg'n. 'n Hoop van 't jonge volk kènden nig 't werk en de plicht tot werken, zoo'as wi'j dat van vröggerher mèt emaaft hadden en door was rekening met te nemmen. As 'n boer 'n jonk peerd noa 'n länk zommer oet de vetweide haalt, spaant e 'm ok nig vuur ne zwoare vracht. Nee, hee dut 't heinig an.

Meer now is 'n oorlog vief joar eelen en wi'j mut wat, òf wi'j boereket achteroet. Iej begriep doarum wal, dat de stafleu, de bazen en aanderen zich allange hebt afeploagt um de Bleek wier op de heugte van 'n tied te brengen, zoodat wi'j ons kunt loaten zeen veur wat betreft het werk wat wiej öflèvert in de niejste en beste soorten en kleuren en finishes: doar geet et um! Want wee nich prima bedeenen kan, dèn kump achterop en dat wille wi'j nich veur ons amoal nig.

Zölf hè'k d'er wal 's 'n zwoar heufd in ehad of ons dat lukken zol en zeker bin'k d'er nog nig van, now straks de priesen wordt vriej egèven en a'k denke an de Benelux en andre

concurrentie. Zo hebben wij op 't kantoor heel wat vergadert, oetprakkeseert, ploetert en draaft van veuren noar achteren en hèn en wier en zo kwam 't ok, da'k in mienen kippendrift 'n keer pardoes van de trap veul. Wat hef dät 't er now met te maken zu'j zeggen?

Zo nàà slim was dat ok nig, alleen: loat et doarmet zölfs now nog veurkommen, da'k wat leu met mienen humpelknee in 't fabriek nog veurbij klabiester of da'k um kwart veur twaalven de jongs al zag heringen halen achter bij Snuverink. Zee, dät gèf te dènken!

Now kom ik d'er nig gauw too, doar wat van te zeggen. H'ek àl dee joaren nooit edoan; of toch ees:

Toen 'k zonnen blaag van 'n'en jong achter de loodsen stiekum 'n cigaret zag roken en hoe 'nen deew was van zienen werktied. Meer now 't um 'n laandsbelang geet, mut 'k 'n beroep doen op oew alle en vooral op dee leu, dee nog wal ees teheupe loopt veur'n preutje of dee 't er op an loat kommen as 't er wachttied is, of dee 's morns làate begint of eerder 's oavends stopzet dan rechttoo is.

't Is now zaak, dat zoolang de machine dreien kan, zee ook dreit en productie maakt, dat er ginne wachttieden bunt of overwerkers deur sloddrig werk en dat elkeseen zich goed beroadt woar hee vuur stéét.

't Is al ezèg: 'n gròòt, 't mèèrendeel van ons volk drèg zien steentjen wal bij, gedechtig an 'n sprök(en et denkt er bij noa): **WEL NU, DAN TERSTOND!**

Wee de klomp past, trekke 'm an. An onszölf en an almoal dee hier werkt an de Bleek zund wij verplicht ons deel bij te driägen umdat wij mèt mekare disse prestoatie leveren mut en woarvuur het meederloon deur ons van now of ebuurt wordt. Zo meint et de Minister en zo mein ik 't en dat wo'k ow zeggen. Ik dank oew veur 't luustern. Genoavend altesoam.

Noot van de redactie:

bovenstaande tekst is aangeleverd uit het archief van Texoprint te Boekelo door F.A.Jacobs en ongecorrigeerd overgenomen.